

Nazwa projektu

Projekt rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie opłat za usunięcie drzew i krzewów

Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące

Ministerstwo Środowiska

Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu

Andrzej Szweda-Lewandowski, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Środowiska, Główny Konserwator Przyrody

Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu

Marta Rzemieniuk, Dyrektor Departamentu Zarządzania Zasobami Przyrody, Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, marta.rzemieniuk@gdos.gov.pl, tel. 22 57 92 199

Data sporządzenia

2016-04-04

Źródło:

art. 85 ust. 7 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r. poz. 1651 i 1936)

Nr w wykazie prac Ministra Środowiska: 142

OCENA SKUTKÓW REGULACJI**1. Jaki problem jest rozwiązywany?**

Ustawa z dnia 25 czerwca 2015 r. o zmianie ustawy o samorządzie gminnym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1045) w art. 29 dokonała zmian w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r. poz. 1651 i 1936), zwanej dalej „uop”, w związku z czym zidentyfikowano następujące problemy:

- 1) nadano nowe brzmienie art. 85 uop, który był dotychczas podstawą do wydania rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 października 2004 r. w sprawie stawek opłat dla poszczególnych rodzajów i gatunków drzew (Dz. U. Nr 228, poz. 2306);
- 2) wprowadzono nowy sposób obliczania wysokości opłat za usunięcie drzew i krzewów – tym samym istnieje konieczność wydania przez Ministra Środowiska nowego rozporządzenia regulującego stawki dla poszczególnych rodzajów lub gatunków drzew oraz współczynniki różnicujące te stawki.

Przyjęcie w art. 85 ust. 7 uop, w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 25 czerwca 2015 r., nowego sposobu obliczania wysokości opłat za usunięcie drzew i krzewów wymaga określenia w rozporządzeniu:

- 1) stawek dla poszczególnych rodzajów lub gatunków drzew w zależności od obwodu pnia oraz od tempa przyrostu pnia na grubość;
- 2) współczynników różnicujących stawki w zależności od lokalizacji drzewa lub krzewu (dalej współczynnik lokalizacji) – kierując się zróżnicowanymi kosztami produkcji poszczególnych rodzajów i gatunków drzew, zróżnicowanymi warunkami wzrostu poszczególnych drzew i krzewów oraz funkcjami pełnionymi przez drzewa i krzewy.

W związku z czym powstała potrzeba opracowania nowej metodyki obliczania stawek opłat na podstawie wytycznych określonych w ustawie oraz ustalenia nowego współczynnika lokalizacji.

Niewydanie nowego rozporządzenia spowoduje brak możliwości ustalania wysokości opłat za usunięcie drzew i krzewów, a w konsekwencji także ustalania wysokości kary administracyjnej za:

- 1) usunięcie drzewa lub krzewu bez wymaganego zezwolenia;
- 2) usunięcie drzewa lub krzewu bez zgody posiadacza nieruchomości;
- 3) zniszczenie drzewa lub krzewu;
- 4) uszkodzenie drzewa spowodowane wykonywaniem prac w obrębie korony drzewa.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Rozwiązanie problemu nastąpi poprzez wydanie projektowanego rozporządzenia. Z uwagi na zmiany wprowadzone ustawą z dnia 25 czerwca 2015 r. o zmianie ustawy o samorządzie gminnym oraz niektórych innych ustaw nie ma możliwości przeniesienia treści obecnie obowiązującego rozporządzenia do rozporządzenia wykonującego delegację art. 85 ust. 7 uop. Zmianie bowiem uległ sposób obliczania wysokości opłat za usunięcie drzew i krzewów.

A. Nowa metoda obliczania wysokości stawek opłat za usuwanie drzew i krzewów:

Nową metodę obliczania wysokości stawek opłat za usuwanie drzew wypracowano na podstawie ekspertyzy pn. „Opracowanie nowej metody określania wartości drzew wraz ze współczynnikami różnicującymi oraz z merytorycznym uzasadnieniem metody i zasadnością jej wprowadzenia do obiegu prawnego” wykonaną przez Instytut Gospodarki Przestrzennej i Mieszkalnictwa (dalej IGPiM).

Opłata za usunięcie drzewa ustalana będzie poprzez przemnożenie:

- 1) stawki opłaty (określone w załączniku nr 1 do projektu rozporządzenia) oraz
- 2) współczynnika lokalizacji drzewa (określonego w załączniku nr 2 do projektu rozporządzenia).

Opłata za usunięcie krzewu ustalana będzie poprzez przemnożenie:

- 1) stawki opłaty (art. 85 ust. 6 uop, w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 25 czerwca 2015 r.) oraz
- 2) współczynnika lokalizacji krzewu (określonego w załączniku nr 2 do projektu rozporządzenia).

Stawka opłaty:

Stawka opłaty za usunięcie drzewa zależy będzie od obwodu pnia oraz gatunku lub rodzaju drzewa. W przypadku krzewów wysokość stawki opłaty określona została w ustawie. Podstawę określenia wysokości stawki opłaty stanowią koszty odtworzenia drzewa o podobnej wielkości danego gatunku lub rodzaju. Wartość opłaty obliczona została na podstawie cen produkcji materiału szkółkarskiego spełniających normy jakościowe oraz kalkulacji kosztorysowej prac obejmujących sadzenie i pielęgnację drzew, według standardów technicznych obowiązujących w Polsce. Lista gatunków i rodzajów drzew została opracowana z podziałem na 4 grupy, charakteryzujące się różną szybkością przyrostów pni na grubość. Tempo przyrostu pni drzew ma wpływ na ich wartość, ponieważ drzewa szybko rosnące wymagają krótszego okresu pielęgnacji, niż wolno rosnące o tym samym obwodzie pnia, a tym samym mniejszych nakładów na ich utrzymanie. Stawki opłat będą rosły łagodnie, proporcjonalnie do wzrostu obwodu pnia, również dla drzew o większych obwodach pnia. Dotychczas stawki opłat za usunięcie drzew wzrastały skokowo, w wyniku stosowania współczynników różnicujących stawki w zależności od obwodu pnia drzewa mierzonego na wysokości 130 cm.

Współczynnik lokalizacji.

W celu zróżnicowania wysokości opłat za usunięcie drzew i krzewów w zależności od warunków wzrostu oraz funkcji jaką one pełnią, został zaproponowany współczynnik lokalizacji o następujących wartościach:

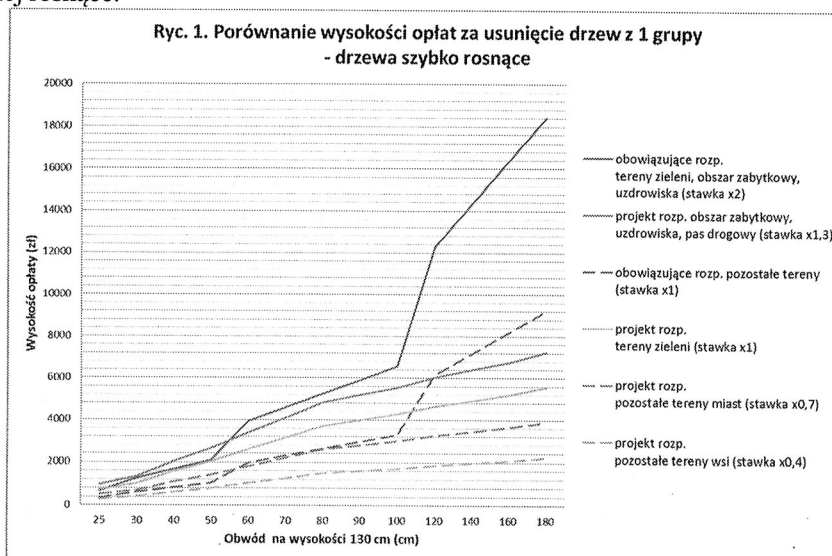
- 1,3 - Teren uzdrowisk, obszar ochrony uzdrowiskowej, teren nieruchomości wpisanej do rejestru zabytków i pas drogowy dróg publicznych;
- 1,0 - Tereny zieleni;
- 0,7 - Pozostałe tereny miast (tj. z wyłączeniem terenów zieleni, uzdrowisk, obiektów zabytkowych i pasa drogowego);
- 0,4 - Pozostałe tereny wsi (tj. z wyłączeniem terenów zieleni, uzdrowisk, obiektów zabytkowych i pasa drogowego).

Wielkość współczynnika lokalizacji została określona na podstawie analizy wpływu wielkości sadzonek i sposobu ich sadzenia (stosowanych na poszczególnych terenach) na wysokość kosztu odtworzenia drzewa – analiza przeprowadzona została w ramach ekspertyzy wykonanej przez IGPiM. Te same współczynniki zostały zaproponowane dla krzewów, ze względu na analogiczne czynniki kształtujące ich wartość kompensacji w zależności od lokalizacji. Obecnie jedynie na terenach zieleni oraz na terenach uzdrowisk, obszarach ochrony uzdrowiskowej, nieruchomościach wpisanych do rejestru zabytków opłaty były podwyższone o 100%. W odniesieniu do pozostałych terenów opłaty nie były zróżnicowane ze względu na ich lokalizację. W projekcie przewidziano wyższe opłaty również w pasach drogowych dróg publicznych w związku z tym, że otoczenie dróg i placów to miejsca koncentracji uciążliwości urbanizacyjnych, gdzie odtworzenie drzew stwarza trudności i potrzebę większych nakładów finansowych.

B. Porównanie wysokości opłat.

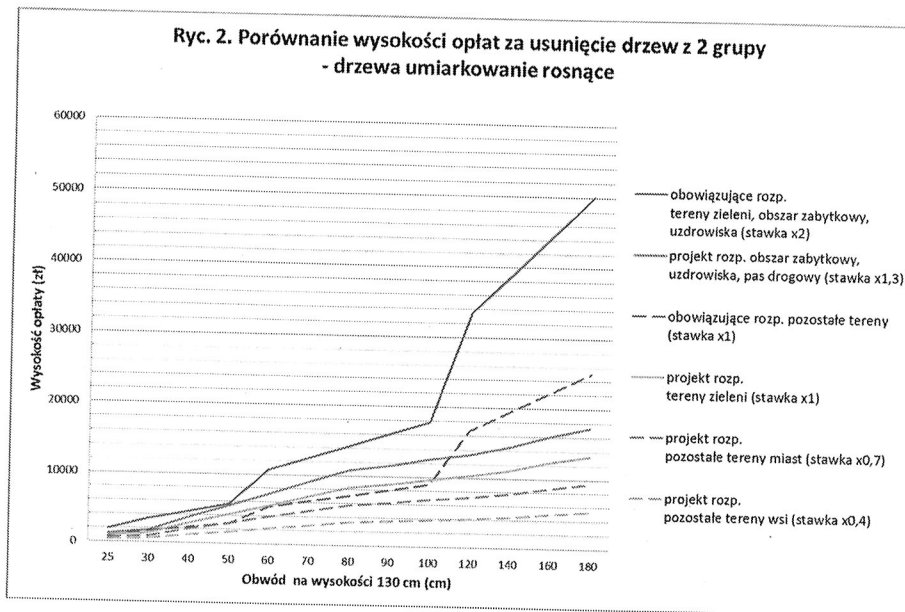
Porównanie wysokości opłat za usunięcie drzew obliczonych wg obowiązującego rozporządzenia oraz projektu rozporządzenia:

1) Drzewa najszybciej rosnące:

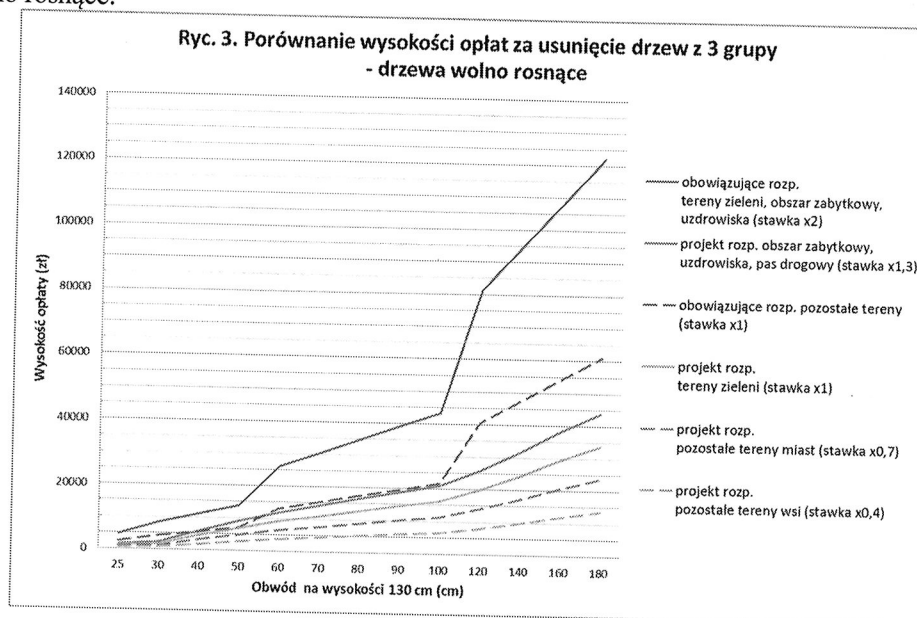
- ✓ na terenach uzdrowiskowych, nieruchomościach objętych ochroną konserwatora zabytków i w pasach drogowych: do ok. 55 cm obwodu pnia opłaty przewidziane w projekcie są wyższe, a od ok. 55 cm – opłaty są niższe niż w obowiązującym rozporządzeniu;
- ✓ na terenach zieleni: do 50 cm obwodu pnia opłaty nie różnią się znacząco, a od 50 cm opłaty przewidziane w projekcie są znacznie niższe niż w obowiązującym rozporządzeniu;
- ✓ na pozostałym terenie miast: od 30 do ok. 55 cm obwodu pnia opłaty przewidziane w projekcie są wyższe, od ok. 55 do 100 cm nie różnią się znacząco, a od 100 cm są znacznie niższe niż w obowiązującym rozporządzeniu;
- ✓ na pozostałym terenie wsi: wszystkie opłaty przewidziane w projekcie są niższe niż w obowiązującym rozporządzeniu.

2) Drzewa umiarkowanie rosnące:

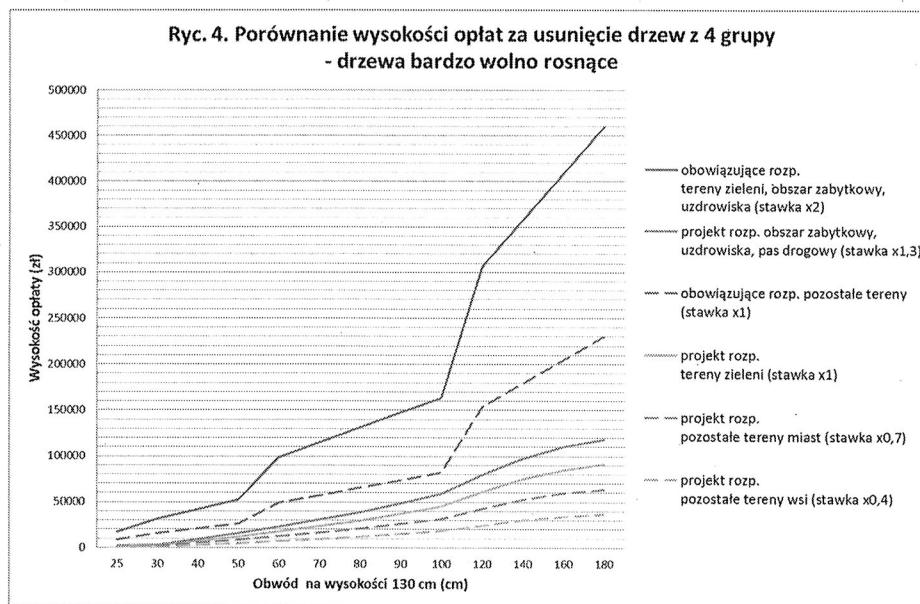
✓ wszystkie opłaty przewidziane w projekcie są niższe lub prawie równe w porównaniu do opłat w obowiązującym rozporządzeniu.

3) Drzewa wolno rosnące:

✓ wszystkie opłaty przewidziane w projekcie są znacznie niższe niż w obowiązującym rozporządzeniu.

4) Drzewa bardzo wolno rosnące:

✓ wszystkie opłaty przewidziane w projekcie są znacznie niższe niż w obowiązującym rozporządzeniu.

Porównanie opłat za usunięcie drzewa dla wybranych wielkości drzew według obowiązującego rozporządzenia oraz projektu rozporządzenia:

Obwód pnia drzewa na wysokości 130 cm	Gatunek wg tempa przyrostu pnia na grubość	Teren uzdrowisk, obszaru ochrony uzdrowiskowej, teren nieruchomości wpisanej do rejestru zabytków, pas drogowy drogi publicznej	Tereny zieleni		Pozostałe tereny miast		Pozostałe tereny wsi		
			Rozp.	Projekt rozp.	Rozp.	Projekt rozp.	Rozp.	Projekt rozp.	
50 cm	Grupa 1	2 090	2 621	2 090	2 016	1 045	1 411	1 045	806
	Grupa 2	5 682	5 465	5 682	4204	2841	2942	2 841	1 681
	Grupa 3	13 822	8 906	13 822	6 850	6 911	4 795	6 911	2 740
	Grupa 4	52 140	15 571	52 140	11 978	26 070	8 384	26 070	4 791
100 cm	Grupa 1	6 560	5 479	6 560	4 215	3 280	2 950	3 280	1 686
	Grupa 2	17 837	12 537	17 837	9 646	8 918	6 750	8 918	3 857
	Grupa 3	43 390	20 908	43 390	16 083	21 695	11 258	21 695	6 433
	Grupa 4	163 672	58 947	163 672	45 344	81 836	31 741	81 836	18 137
160 cm	Grupa 1	16 387	6 671	16 387	5 131	8 193	3 592	8 193	2 052
	Grupa 2	44 554	16 073	44 554	12 364	22 277	8 654	22 277	4 945
	Grupa 3	108 383	38 137	108 383	29 336	54 192	20 535	54 192	11 735
	Grupa 4	408 835	110 331	408 835	84 870	204 418	63 721	204 418	36 412

Objaśnienia do tabeli:

Gatunek wg tempa przyrostu pnia na grubość (określone w załączniku nr 1 do rozporządzenia):

- 1 - drzewa szybko rosnące np. topole, wierzby
- 2 - drzewa umiarkowanie rosnące, np. modrzew europejski, świerk pospolity, sosna zwyczajna
- 3 - drzewa wolno rosnące, np. buk pospolity, dąb szypułkowy, grab pospolity
- 4 - drzewa bardzo wolno rosnące, np. cis pospolity, jodła koreańska

Szarym kolorem zaznaczono opłaty niższe w wyniku porównania projektu rozporządzenia oraz obowiązującego rozporządzenia.

C. Skutki stosowania nowej metody obliczania wysokości stawki opłat.

W wyniku zastosowania nowej metody obliczania wysokości stawki opłat, opłaty za usunięcie lub zniszczenie drzew w większości przypadków będą niższe od dotychczasowych, obliczanych na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 października 2004 r. w sprawie stawek opłat dla poszczególnych rodzajów i gatunków drzew. Zmiana ta wpłynie również na wysokość kar dot. ochrony drzew i krzewów, które generalnie będą ustalane w wysokości dwukrotnej opłaty

za usunięcie drzewa lub krzewu.

W poniższej tabeli przedstawiony jest średni spadek procentowy wysokości opłat za usunięcie drzew o obwodzie od 25 do 180 cm obliczonych na podstawie projektu rozporządzenia w stosunku do obowiązującego rozporządzenia.

Gatunek drzewa wg tempa przyrostu pnia na grubość	Teren uzdrowisk, obszaru ochrony uzdrowiskowej, teren nieruchomości wpisanej do rejestru zabytków, pas drogowy drogi publicznej	Tereny zieleni	Pozostałe tereny miast	Pozostałe tereny wsi
Grupa 1	15%	34%	8%	48%
Grupa 2	38%	52%	33%	62%
Grupa 3	58%	68%	55%	74%
Grupa 4	75%	81%	73%	85%

Opłaty dla drzew o najwyższej stawce - najwolniej rosnących (grupa 4), zostały w największym stopniu obniżone (por. powyższa tabela). Mimo to są nadal odpowiednio wyższe od opłat dotyczących pozostałych grup gatunków. Zaproponowane zmiany pozwolą na pełniejsze zróżnicowanie opłat w zależności od miejsca wzrostu drzewa lub krzewu i pełnionych przez nie funkcji. Wobec czego oczekuje się, że wysokość opłat będzie lepiej odzwierciedlać wartość kompensacji za usunięte drzewa i krzewy.

D. Zwolnienia z obowiązku ponoszenia opłat za usunięcie drzew i krzewów określone w ustawie.

Art. 86 ust. 1 uop określa szereg sytuacji, w których nie nalicza się opłat za usunięcie drzewa lub krzewu. Do takich sytuacji należy usuwanie m.in.:

- drzew lub krzewów przez osoby fizyczne (na cele niezwiązane z prowadzeniem działalności gospodarczej - za taką uznaje się także działalność wytwórczą w rolnictwie);
 - drzew lub krzewów, które zagrażają bezpieczeństwu ludzi lub mienia w istniejących obiektach budowlanych lub funkcjonowaniu urządzeń przesyłowych,
 - drzew lub krzewów, które obumarły lub nie roją szansy na przeżycie, z przyczyn niezależnych od posiadacza nieruchomości,
 - drzew, których obwód pnia mierzony na wysokości 130 cm nie przekracza:
 - a) 75 cm - w przypadku topoli, wierzb, kasztanowca zwyczajnego, klonu jesionolistnego, klonu srebrzystego, robinii akacyjowej oraz platanu klonolistnego,
 - b) 50 cm - w przypadku pozostałych gatunków drzew oraz krzewów, których wiek nie przekracza 25 lat,- w celu przywrócenia gruntów nieużytkowanych do użytkowania rolniczego lub do innego użytkowania zgodnego z przeznaczeniem terenu, określonym w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego lub decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.
- Zwolnienie to dotyczy np. działek rolnych, które zarosły drzewami i krzewami (tzw. samosiew) w wyniku zaprzestania ich uprawy. Podane obwody drzew odpowiadają średnim obwódcom drzew 25-letnich.

Ponadto opłaty są umarzane w przypadku gdy zezwolenie na usunięcie drzew lub krzewów przewiduje wykonanie nasadzeń zastępczych lub przesadzenie usuwanych drzew i krzewów. Umorzenie to może nastąpić po 3 latach, jeśli nasadzenia się przyjęły lub obumarły one z przyczyn niezależnych od posiadacza nieruchomości.

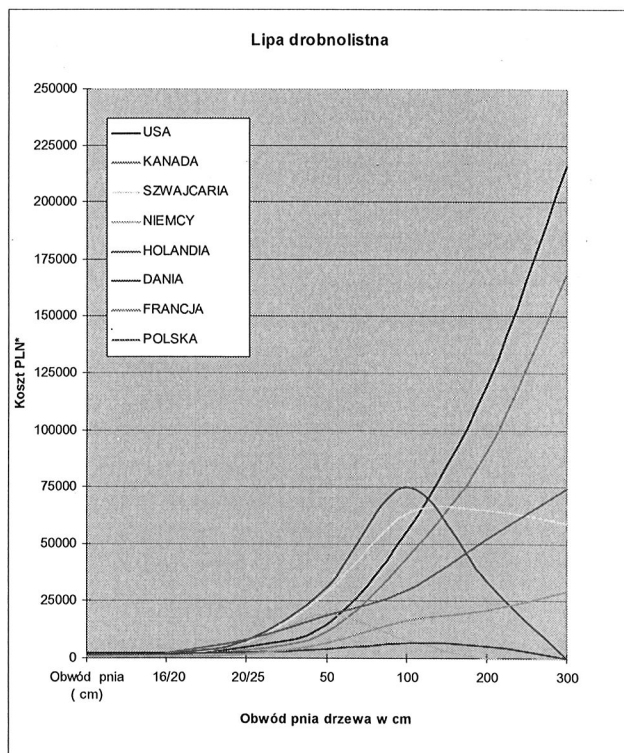
3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Kwestia usuwania drzew i krzewów z zadrzewień nie jest regulowana na poziomie UE i OECD.

W wielu krajach określono jednak szczegółowe przepisy regulujące kwestie związane z usuwaniem drzew i krzewów, w tym wysokość opłat za usuwanie drzew i krzewów z zadrzewień. Nie ma jednak możliwości dokonania szczegółowej analizy porównawczej wysokości opłat w poszczególnych krajach, z uwagi na znaczne różnice w sposobie wyliczenia opłaty.

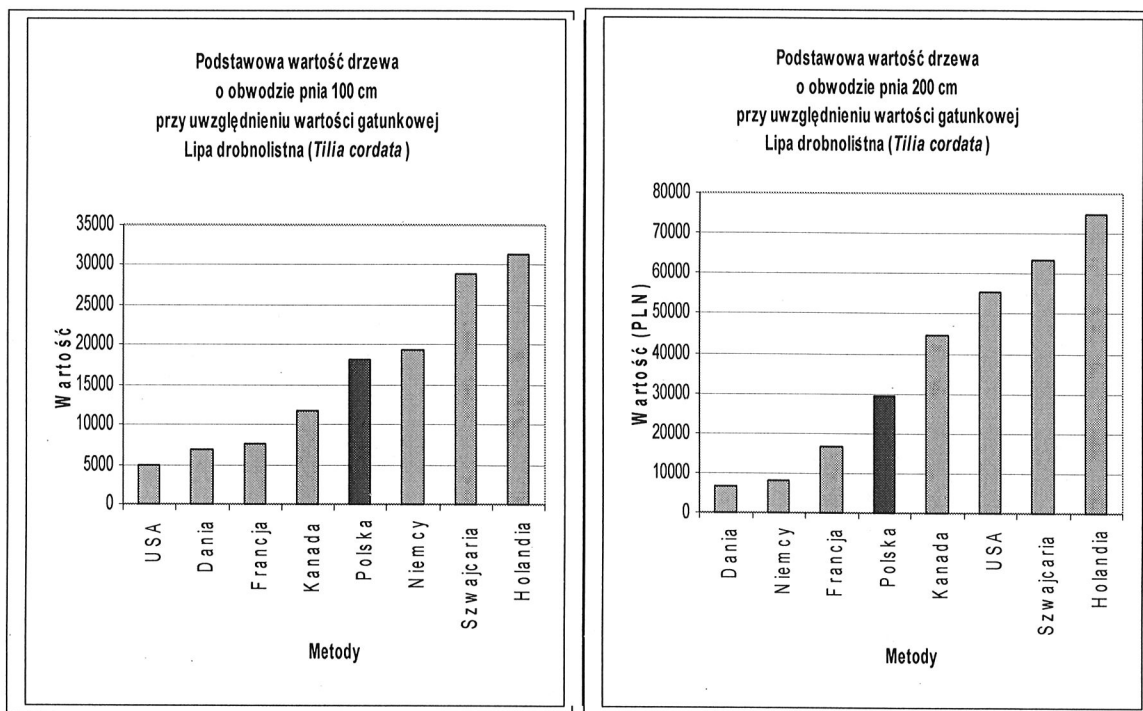
Opracowanie zasad nowej metody wyceny drzew dla warunków polskich, poprzedziły szczegółowe badania kryteriów i procedur wyznaczania opłat za usuwanie i niszczenie drzew w 13 krajach europejskich oraz wysoko rozwiniętych krajach pozaeuropejskich. Poniżej przedstawiono wyniki analizy wartości drzew w wybranych krajach, stosowanej np. przy wycenie wartości nieruchomości.

Rys. 1. Przykład zmiany wartości podstawowej lipy drobnolistnej w miarę zwiększenia obwodu pnia według metod stosowanych w różnych krajach i w nowej metodzie w Polsce w PLN, 2009 (dane z ekspertyzy IGPiM).

Dla lepszego zobrazowania omawianych relacji przedstawiono poniżej analizę porównawczą wartości podstawowej lipy drobnolistnej o wielkościach obwodu pnia 100 cm i 200 cm (rys. 2)

Rys. 2. Analiza porównawcza lipy drobnolistnej o obwodach pni 100 cm i 200 cm na przykładach wyceny wartości drzew obliczonych wg metod zagranicznych i według proponowanej metody polskiej, 2009 (dane z ekspertyzy IGPiM).

Przedstawione na rys. 1 i 2 dane wskazują, że zaproponowane w przedmiotowym projekcie stawki nie wykraczają poza zasięg wartości uzyskiwanych w krajach objętych badaniami.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Posiadacze nieruchomości, którzy zamierzają usunąć drzewa lub krzewy	Potencjalnie dotyczy każdego posiadacza nieruchomości, który zamierza usunąć drzewa	GDOŚ	W większości przypadków ponoszenie niższych opłat za usunięcie drzew i krzewów.

Podmiot, na którego zostanie nałożona administracyjna kara pieniężna, o której mowa w art. 88 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody	lub krzewy Potencjalnie dotyczy każdego podmiotu, na którego zostanie nałożona administracyjna kara pieniężna, o której mowa w art. 88 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody	GDOŚ	W większości przypadków będą miały zastosowanie niższe stawki opłat jako podstawa do obliczenia kar za usunięcie drzew i krzewów.
Organy wykonawcze samorządów gmin i powiatów, wojewódzcy konserwatorzy zabytków, marszałkowie województw	Organy wykonawcze samorządów gmin i powiatów: 2479 - gminy, 314 – powiaty, 66 - miasta na prawach powiatu, wojewódzcy konserwatorzy zabytków – 16 marszałkowie województw - 16 w sumie: 2891	Główny Urząd Statystyczny 2014: <i>Powierzchnia i ludność w przekroju terytorialnym 2014</i>	1) Nowy sposób obliczania opłat za usunięcie drzew i krzewów. 2) Zmniejszenie wysokości wpływów z opłat i kar, przy jednoczesnej przewidywanej większej ich ściążalności.
Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej	17	NFOŚiGW	1) Uzyskanie nowego źródła przychodów z opłat za usunięcie drzewa lub krzewu oraz kar, o których mowa w art. 88 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody, pobieranych przez marszałka województwa. 2) Zmniejszenie wysokości wpływów WFOŚiGW z nadwyżek, o których mowa w 404 ust. 1 ustawy POŚ, przekazywanych przez gminy i powiaty, których dochody z tytułu opłat i kar, o których mowa w art. 402 ust. 4-6, są większe niż 10 - krotność średniej krajowej dochodów gmin (powiatów) przypadających na jednego mieszkańca".

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

W dniu 5 lipca 2013 r. w siedzibie Ministerstwa Środowiska odbyła się debata w sprawie propozycji zmian przepisów o ochronie terenów zieleni i zadrzewień, w tym w zakresie opłat za usuwanie drzew i krzewów. Zgłoszone uwagi zostały przeanalizowane i wzięte pod uwagę przy opracowywaniu przedmiotowego projektu rozporządzenia.

Opracowania, które były wykorzystane do przygotowania rozporządzenia oraz wstępne propozycje nowego systemu obliczania opłat za usunięcie drzew i krzewów zostały udostępnione na stronie Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska (http://www.gdos.gov.pl/Articles/view/1904/Ochrona_zadrzewien).

Projekt rozporządzenia był dołączony do projektu ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o zmianie ustawy o samorządzie gminnym oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1045) w wersji przekazanej do Sejmu RP.

Ponadto w procesie konsultacji publicznych zostaną uwzględnione następujące podmioty:

1. Instytuty:

- 1) Instytut Badawczy Leśnictwa,
- 2) Instytut Botaniki Polskiej Akademii Nauk,
- 3) Instytut Dendrologii Polskiej Akademii Nauk,
- 4) Instytut Gospodarki Przestrzennej i Mieszkalnictwa,
- 5) Instytut Hodowli i Aklimatyzacji Roślin,
- 6) Instytut Ochrony Przyrody Polskiej Akademii Nauk,
- 7) Instytut Ochrony Roślin,
- 8) Instytut Sadownictwa i Kwiaciarstwa w Skierniewicach;

2. Uczelnie:

- 1) Akademia Rolnicza w Poznaniu,
- 2) Politechnika Krakowska,
- 3) Politechnika Śląska,
- 4) Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie,
- 5) Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie,
- 6) Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu,
- 7) Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie,

- 8) Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu,
 - 9) Uniwersytet Gdański,
 - 10) Uniwersytet Jagielloński,
 - 11) Uniwersytet im. Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie,
 - 12) Uniwersytet Warmińsko – Mazurski w Olsztynie,
 - 13) Uniwersytet Warszawski,
 - 14) Uniwersytet Wrocławski,
 - 15) Wyższa Szkoła Ekologii i Zarządzania w Warszawie,
 - 16) Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie;
3. Inni partnerzy społeczni:
- 1) Biuro Wspierania Lobbyingu Ekologicznego,
 - 2) Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska,
 - 3) Centrum Prawa Ekologicznego,
 - 4) Federacja Arborystów Polskich,
 - 5) Fundacja EkoRozwoju,
 - 6) Fundacja Wspierania Inicjatyw Ekologicznych,
 - 7) Klub „Gaja”,
 - 8) Klub Przyrodników,
 - 9) Komitet Ochrony Przyrody Polskiej Akademii Nauk,
 - 10) Krajowa Rada Iz Rolniczych,
 - 11) Krajowa Rada Spółdzielcza,
 - 12) Liga Ochrony Przyrody,
 - 13) Międzynarodowe Towarzystwo Uprawy i Ochrony Drzew,
 - 14) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Twórców Ogrodów,
 - 15) Państwowa Rada Ochrony Przyrody,
 - 16) Polski Związek Działkowców,
 - 17) Polskie Towarzystwo Chirurków Drzew,
 - 18) Polskie Towarzystwo Dendrologiczne,
 - 19) Polskie Towarzystwo Ochrony Przyrody „Salamandra”,
 - 20) Porozumienie Parków Krajobrazowych Polski,
 - 21) Rada Ogrodów Botanicznych w Polsce,
 - 22) Stowarzyszenia Naukowo-Techniczne Inżynierów i Techników Ogrodnictwa SITO,
 - 23) Stowarzyszenie – Pracownia na rzecz Wszystkich Istot,
 - 24) Stowarzyszenie Architektów Krajobrazu,
 - 25) Stowarzyszenie na Rzecz Ochrony Krajobrazu Kulturowego Mazur „Sadyba”,
 - 26) Towarzystwo Naukowe Prawa Ochrony Środowiska we Wrocławiu,
 - 27) Unia Metropolii Polskich,
 - 28) Unia Miasteczek Polskich,
 - 29) Unia Spółdzielców Mieszkaniowych w Polsce
 - 30) Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej,
 - 31) Związek Miast Polskich,
 - 32) Związek Powiatów Polskich,
 - 33) Związek Szkółkarzy Polskich,
 - 34) Związek Województw Rzeczypospolitej Polskiej.

Projekt rozporządzenia został ponadto przekazany do zaopiniowania przez:

- 1) dyrektorów parków narodowych,
- 2) regionalnych dyrektorów ochrony środowiska,
- 3) Główny Inspektorat Ochrony Środowiska,
- 4) Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej,
- 5) Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- 6) Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe,
- 7) Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej,
- 8) marszałków województw.

Projekt zostanie również przekazany do zaopiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego zgodnie z ustawą o Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Projekt rozporządzenia zostanie zamieszczony na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji – w zakładce Rządowy Proces Legislacji (www.rcl.gov.pl), zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z 2009 r. Nr 42, poz. 337 oraz z 2011 r. Nr 106, poz. 622 i Nr 161, poz. 966), w celu udostępnienia go wszystkim zainteresowanym podmiotom. Wyniki przeprowadzonych konsultacji publicznych zostaną zamieszczone na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)

Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
	Dochody ogółem											
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Wydatki ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Saldo ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												

Źródła finansowania

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń

Projektowana regulacja nie spowoduje zwiększenia wydatków sektora finansów publicznych, w tym budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego, w stosunku do wielkości wynikających z obowiązujących przepisów.

Niemniej jednak, projektowana regulacja może spowodować zmiany w strukturze dochodów (przychodów) jednostek sektora finansów publicznych, w tym dochodów budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz przychodów NFOŚiGW i WFOŚiGW. Zmiana będzie polegać na zwiększeniu albo zmniejszeniu wpływu z tytułu opłat pobieranych za usunięcie drzew i krzewów oraz kar administracyjnych w zakresie ochrony zadrzewień.

Nie jest możliwe podanie prognozy skutków finansowych regulacji dla poszczególnych sektorów finansów publicznych, ze względu na fakt, że:

- 1) na wysokość jednostkowej opłaty za usunięcie drzew lub krzewów wpływa wiele indywidualnych zmiennych;
- 2) wprowadzane zmiany są dużo bardziej złożone od obowiązujących rozwiązań (nowe stawki i współczynniki);
- 3) brak jest szczegółowych jednostkowych danych na temat dotychczasowych wpływów z opłat;
- 4) brak jest możliwości określenia liczby wniosków o wydanie zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu, które zostaną złożone w przyszłości (tym samym wysokości potencjalnych wpływów z opłat za usunięcie drzew i krzewów, a w konsekwencji także kar administracyjnych w zakresie ochrony zadrzewień).

Nie ma możliwości bezpośredniego porównania wpływów do sektora finansów publicznych do oszczędności lub kosztów, które mogą wynikać z wprowadzenia projektowanej regulacji.

Niemniej jednak można wskazać, że wpływy z tytułu opłat pobieranych za usunięcie drzew i krzewów oraz kar administracyjnych w zakresie ochrony zadrzewień wyniosły:

Rok	Wysokość opłat (w mln zł)
2010	168,1
2011	158,3
2012	156,1
2013	127,6
2014	173,7

(źródło: Zbiorcza informacja o gospodarowaniu środkami w Narodowym, wojewódzkich funduszach ochrony środowiska i gospodarki wodnej oraz powiatowych i gminnych budżetach środków pochodzących z opłat i kar środowiskowych przeznaczonych na finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej w latach 2010-2012, NFOŚiGW maj 2013 r. oraz Zbiorcza informacja o gospodarowaniu środkami w Narodowym, wojewódzkich funduszach ochrony środowiska i gospodarki wodnej oraz powiatowych i gminnych budżetach środków pochodzących z opłat i kar środowiskowych przeznaczonych na finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej za lata 2012-2014, NFOŚiGW maj 2015 r.).

Zastąpienie dotychczasowego rozporządzenia projektowanym rozporządzeniem spowoduje obniżenie wysokości większości opłat pobieranych za usunięcie drzew i krzewów. Wynika to ze zmiany sposobu wyliczania opłat za usunięcie drzew (obniżenie stawek oraz wprowadzenie współczynnika lokalizacji) i krzewów (wprowadzenie współczynnika lokalizacji). Z drugiej strony przewiduje się, że obniżenie wysokości opłat i kar za usunięcie drzew spowoduje większą ściągalskość nałożonych opłat i kar administracyjnych niż ma to miejsce obecnie. Dotychczasowe opłaty były na

tyle wysokie, że o ile tylko było dostępne miejsce, wnioskodawcy przede wszystkim wykonywali nasadzenia zastępcze zamiast uiszczenia opłat za usunięcie drzew i krzewów. Również kary za usunięcie drzew bez zezwolenia lub ich zniszczenie często przekraczały możliwości finansowe ukaranego. Wobec czego nie mogły być one uiszczone. W takiej sytuacji, organy administracji niechętnie wszczynały postępowania o ukaranie za wycięcie lub zniszczenie drzew i krzewów. Zatem, mimo generalnie obniżenia wysokości opłat i kar w tym zakresie, przewiduje się, że organy administracji będą częściej je stosowały mając na uwadze ich łatwiejszą ściągalskość i większą adekwatność opłaty i kary do wartości drzewa.

Zmiana wysokości opłat pobieranych za usunięcie drzew i krzewów wpłynie również na zmianę wysokości pobieranych kar administracyjnych za usunięcie drzewa lub krzewu bez zezwolenia lub ich zniszczenie, których wysokość została ustalona w art. 89 znowelizowanej ustawy o ochronie przyrody. Uzyskiwane będą również nowe wpływy z kar za uszkodzenie drzew, które dotychczas nie były ustanowione w ustawie, w wysokości 0,6 wysokości opłaty za usunięcie drzewa. Ponadto dodatkowe wpływy będą pochodziły z obowiązku uiszczenia od razu 30% wysokości kary za zniszczenie drzew, tylko 70% wysokości kary będzie mogło być odroczone na okres 5 lat zgodnie z art. 88 uop w nowym brzmieniu.

Beneficjentami wpływów z tytułu opłat za usunięcie drzewa lub krzewu oraz kar, o których mowa w art. 88 ust. 1 uop, będą cztery podmioty: (1) gminy w całości – w odniesieniu do opłat i kar dotyczących nieruchomości (a) niebędących własnością gmin albo (b) będących własnością gmin pozostających w użytkowaniu wieczystym innych podmiotów, (2) powiaty w całości – w odniesieniu do opłat i kar dotyczących nieruchomości będących własnością gmin, nie pozostających jednak w użytkowaniu wieczystym innych podmiotów, (3) w 35% NFOŚiGW i w 65% WFOŚiGW (z uwzględnieniem pomniejszeń i zwiększeń, o których mowa w art. 402 ust. 1a i 2a ustawy - POŚ) - w odniesieniu do opłat i kar, pobieranych przez marszałków województw, dotyczących nieruchomości będących własnością miast na prawach powiatu, nie pozostających jednak w użytkowaniu wieczystym innych podmiotów.

Tak jak wcześniej wspomniano, do wpływów z ww. tytułów pobieranych przez marszałka województwa - nowego organu właściwego do wydawania zezwoleń na usunięcie drzew lub krzewów, będą miały zastosowanie:

- 1) art. 402 ust. 1a ustawy POŚ przewidujący pomniejszenie tych wpływów (powiększonych o przychody z oprocentowania środków na rachunku redystrybucyjnym) o opłaty poniesione na egzekucję należności z tytułu opłat i kar oraz o koszty obsługi rachunku redystrybucyjnego;
- 2) art. 402 ust. 2a ustawy POŚ przewidujący pomniejszenie wpływów z opłat za usunięcie drzew lub krzewów odpowiednio o 3% albo 1,5% w zależności od wysokości wpływów z opłat za korzystanie ze środowiska ogółem, które trafiły na rachunek redystrybucyjny zarządu województwa w poprzednim roku kalendarzowym. Kwotę uzyskaną z tytułu tego pomniejszenia samorząd województwa będzie mógł przeznaczyć na (1) tworzenie i modyfikację baz danych zawierających informację o podmiotach korzystających ze środowiska (w tym o posiadaczach nieruchomości dokonujących usunięcia drzew lub krzewów), (2) zatrudnianie osób zajmujących się kontrolą oraz windykacją opłat za korzystanie ze środowiska (w tym zatrudnianie osób zajmujących się kontrolą oraz windykacją opłat za usunięcie drzew lub krzewów naliczanych w zezwoleniu na usunięcie drzewa lub krzewu, a więc np. dokonujących weryfikacji wniosków o wydanie takiego zezwolenia, dokonujących oględzin miejsca, w którym ma nastąpić usunięcie drzewa lub krzewu, jego przesadzenie lub wykonanie nasadzenia następczego).

Zgodnie z art. 403 ust. 1 i 2 POŚ, uzyskiwana przez gminy i powiaty kwota wpływów z opłat i kar dotyczących drzew i krzewów (wraz z wpływami z innych opłat i kar środowiskowych) wyznacza minimalną pulę środków przeznaczaną bezpośrednio z budżetów tych jednostek na finansowanie celów z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa	-	-	-	-	-	-	-
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	-	-	-	-	-	-	-
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	-	-	-	-	-	-	-
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							

	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	
	wszyscy	
Niemierzalne		

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń

Poprzez obniżenie wysokości opłat i kar za usuwanie drzew i krzewów regulacja będzie miała pozytywny wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe. Posiadacze nieruchomości, którzy zamierzają usunąć drzewa lub krzewy będą ponosili w przeważającej mierze mniejsze koszty.

Przykładowo dotychczasowa opłata za usunięcie:

- 1) dęba szypułkowego o obwodzie 100 cm (na wysokości 130 cm), rosnącego na terenie wsi wynosi ok. 21 700 zł, a według obecnego projektu ok. 6 500 zł;
- 2) świerka pospolitego o obwodzie 50 cm (na wysokości 130 cm) rosnącego na terenie zieleni (np. w parku), obecnie wynosi ok. 5 700 zł, a według niniejszego projektu ok. 4 200 zł.

Należy także zaznaczyć, że zgodnie z ustawą o ochronie przyrody, tak jak dotychczas, osoby fizyczne usuwające drzewa lub krzewy na cele niezwiązane z prowadzeniem działalności gospodarczej po uzyskaniu stosownego zezwolenia, są zwolnione z powyższych opłat, (zgodnie z art. 86 ust. 1 pkt 2 uop).

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczacji.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy

Komentarz:
 Projekt rozporządzenia reguluje wysokość opłat za usunięcie drzew i krzewów – kwestie związane z zmniejszeniem lub zwiększeniem obciążeń administracyjnych uregulowane zostało na poziomie ustawy – uop.

9. Wpływ na rynek pracy

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na rynek pracy

10. Wpływ na pozostałe obszary

☒ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
---	--	---

Omówienie wpływu

Projekt rozporządzenia w zakresie zmiany wysokości opłat związanych z usuwaniem drzew i krzewów nie spowoduje zagrożenia dla ochrony zadrzewień i terenów zieleni. Zmiany te pozwalają na racjonalne korzystanie z zasobów środowiska przy jednoczesnym zapewnieniu odpowiedniej kompensacji za usuwane drzewa lub krzewy. Jednocześnie wysokość opłat nadal będzie miała funkcję ograniczającą liczbę usuwanych drzew i krzewów.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Wejście rozporządzenia w życie nastąpi w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Dane liczbowe w zakresie opłat za usunięcie drzew i krzewów będą zbierane przez NFOŚiGW i GUS. Ewaluacja projektu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie opłat za usunięcie drzew i krzewów będzie możliwa na podstawie tych danych, po wejściu w życie proponowanych przepisów.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Nie zamieszcza się dodatkowych dokumentów.
 Opracowania, które były wykorzystane do opracowania rozporządzenia zostały udostępnione na stronie Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska (<http://www.gdos.gov.pl/ochrona-zadrzewien>).

4.IV.16c. EP
 Ewa Pisarczyk
 Główny Specjalista

Marta Fzermianuk
 Główny Specjalista
 Ou. 04.161

